

SYNTETYCZNA INFORMACJA O KIERUNKACH PODZIAŁU ZYSKU ZA 2014 R. KRAJOWYCH BANKÓW KOMERCYJNYCH

Polityka dywidendowa banków

- W wyniku konsekwentnie realizowanej przez KNF polityki dywidendowej baza kapitałowa banków komercyjnych wzmacnia się. Sytuacja ta ma pozytywny wpływ na utrzymanie stabilności sektora bankowego w Polsce oraz na zewnętrzne oceny krajowego systemu finansowego – zarówno jako całości, jak i poszczególnych instytucji. W obecnych warunkach rynkowych jest to istotny czynnik obniżający ryzyko systemowe, który pozwala na utrzymywanie zaufania do sektora finansowego (w szczególności bankowego), a co za tym idzie – na pozyskiwanie finansowania z rynku po racjonalnym koszcie, i na dalszy rozwój tego sektora (w tym jego akcji kredytowej), co z kolei przyczynia się do utrzymania stabilnej sytuacji finansowej i gospodarczej kraju. Dodatkowo silna baza kapitałowa oznacza zdolność do absorbowania potencjalnych strat.
- Dodatkowym aspektem przemawiającym za budowaniem silnej bazy kapitałowej jest przyszłoroczne ogólnoeuropejskie badanie stress testowe, pokazujące, na tle instytucji z innych krajów, zdolność banków do przetrwania w warunkach kryzysowych.
- Nowe regulacje odnośnie do kapitałów (pakiet CRR/CRD IV) dają możliwość nakładania na banki dodatkowych buforów kapitałowych, które w zależności od tego, na jakim poziomie zostaną ustalone, mogą spowodować, że niektóre banki będą zobowiązane do zwiększenia, w mniejszym bądź większym stopniu, swojej bazy kapitałowej.
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego wystosował pismo do banków pod koniec 2014 r., w którym wskazywał, że odpowiednie działania banków służące budowaniu silnej bazy kapitałowej w okresie relatywnie dobrej koniunktury gospodarczej pozwolą na dalszy stabilny rozwój sektora bankowego.
- UKNF zalecił także, aby ewentualnie dywidendę wypłaciły wyłącznie banki, które spełniają łącznie poniższe kryteria:
 - bank nie jest objęty programem postępowania naprawczego,
 - współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) wyższy od 9% (+ 3% bufor ryzyka systemowego dla banków o udziale w depozytach sektora wyższym niż 5%);
 - łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wyższy od 12,5% (+ 3% bufor ryzyka systemowego dla banków o udziale w depozytach sektora wyższym niż 5%);
 - ocena BION końcowa wynosi 1 (ocena dobra) lub 2 (ocena zadowalająca);
 - ocena BION za poziom ryzyka kapitałowego nie gorsza niż 2 (ocena zadowalająca).

- Realizacja tych zaleceń UKNF miała sprzyjać utrzymaniu stabilności, bezpieczeństwa, jak i dalszego zrównoważonego rozwoju działalności kredytowej sektora oraz ułatwiać bankom pozyskiwanie finansowania w korzystnej cenie.
- Dnia 15 stycznia SNB podjął decyzję o zaprzestaniu obrony kursu CHF względem EUR, co skutkowało gwałtownym wzrostem zadłużenia osób posiadających kredyty mieszkaniowe w CHF. W tej sytuacji UKNF zalecił bankom istotnie zaangażowanym w kredyty walutowe wstrzymanie się z wypłatą dywidendy do czasu ustalenia dodatkowego wymogu kapitałowego (*add-on*).
- Podmioty zastosowały się do rekomendacji KNF i dywidendę wypłaciły tylko te banki, które spełniały ww. kryteria i nie były istotnie zaangażowane w kredyty walutowe.
- Mając na uwadze nowe wymogi w zakresie adekwatności oraz możliwość wprowadzenia dodatkowych buforów kapitałowych przez Radę Ryzyka Systemowego, zasadnym jest utrzymywanie odpowiednich kapitałów, a w przypadku niektórych banków – dalsze wzmacnianie i powiększanie bufora kapitałowego.

Niniejsza notatka przedstawia syntetyczną informację na temat polityki dywidendowej banków komercyjnych w ostatnich latach.

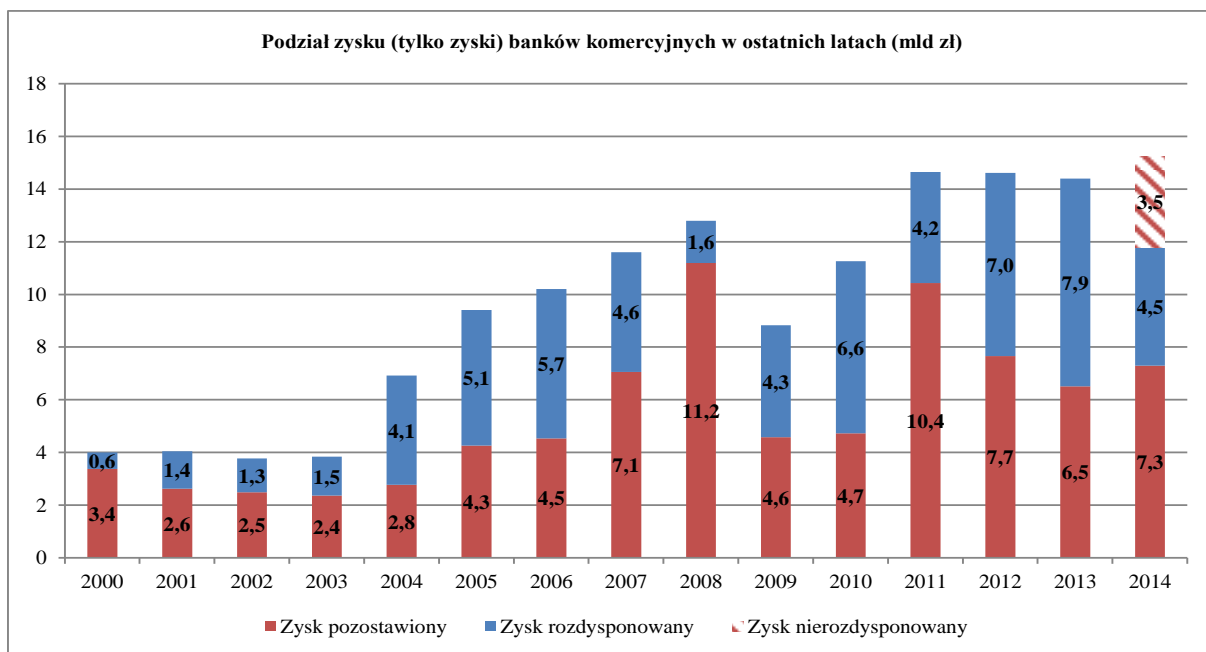
Struktura podziału zysku krajowych banków komercyjnych

Sektor bankowy wypracował w roku 2014 r. zysk w wysokości 15 877 mln zł, z czego zyski banków komercyjnych (w tym także banków zrzeszających) wyniosły 14 932 mln zł. Analiza nie uwzględnia:

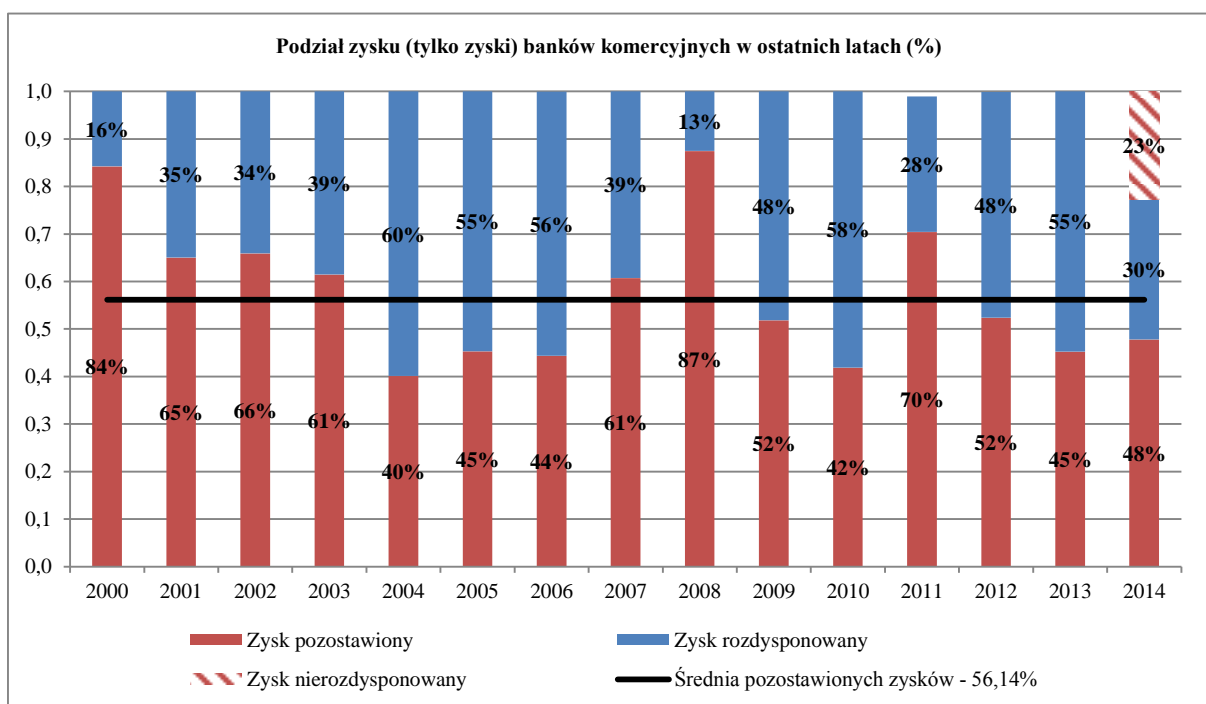
- banków spółdzielczych (aktywa na koniec 2014 r. – 104 762 mln zł, co stanowi 6,84% aktywów sektora; wynik netto na koniec roku – 761 mln zł, co stanowi 4,79% wyniku sektora);
- oddziałów instytucji kredytowych (aktywa na koniec 2014 r. – 32 861 mln zł, co stanowi 2,15% aktywów sektora, wynik – 183 mln zł, co stanowi 1,16% zysku sektora).

Banki komercyjne, które odnotowały na koniec roku pozytywny wynik finansowy (łącznie wynoszący 15 118 mld zł)¹, pozostawiły 47,8% zysków, tj. 7 291 mln zł. W formie dywidendy wypłaciły 29,5% zysku, tj. 4 500 mln zł, a 22,7% (3 459 mln zł) pozostała nierozdysponowana i zalicza się do funduszy własnych banków. Pozostawiony zysk (7 291 mln zł) został w większości zaklasyfikowany do funduszy zapasowych (54,6%) i do funduszy rezerwowych (38,6%).

¹ Jeden z banków dodatkowo rozdysponował niepodzielony zysk z lat ubiegłych w wys. 133 mln zł.

W ciągu ostatnich 15 lat banki komercyjne zatrzymały w sumie 81 855 mln zł, co bezpośrednio oddziaływało na zwiększenie kapitałów (średnio banki zatrzymywały 56,14% wypracowanego zysku).

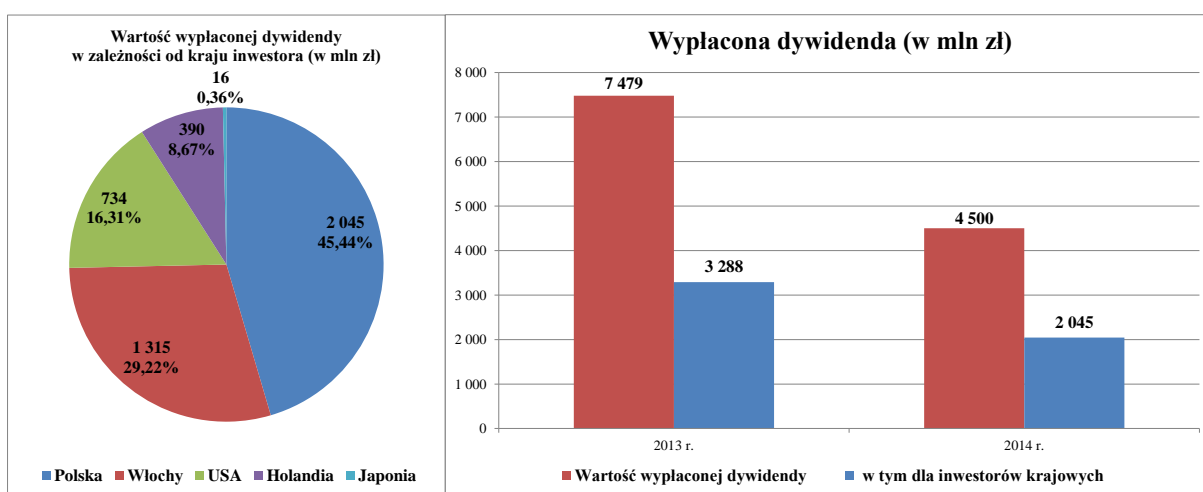
Na relatywnie niską stopę dywidendy w tym roku, w stosunku do roku poprzedniego, istotny wpływ miały działania UKNF dotyczące ryzyka związanego z kredytami walutowymi. Zaangażowane banki, zgodnie z zaleceniami nadzoru, wstrzymały się z wypłatą dywidendy – ma to odzwierciedlenie w dużym udziale nierozdysponowanych środków w zyskach za 2014 r.

Banki komercyjne z przewagą kapitału polskiego zarobiły 4 634 mln zł, z czego na dywidendę przeznaczyły 7,8% wypracowanego zysku (tj. 362 mln zł). W tym samym czasie banki z strategicznym inwestorem zagranicznym zarobiły 10 479 mln zł, a wypłaciły w formie dywidendy

4 138 mln zł – stopa dywidendy na poziomie 39,5%. Zauważyć należy, że stopy dywidendy są istotnie niższe niż w roku poprzednim, kiedy to banki z kapitałem krajowym wypłaciły 25,1% zysku (936 mln zł), a te posiadające zagranicznego inwestora strategicznego wypłaciły 65,8% zysku (6,5 mld zł).

Istotny udział w bankach, które wypłaciły dywidendę, mają banki giełdowe, w tym kontrolowane przez inwestorów zagranicznych, którzy posiadają w nich tylko część akcji. Dywidenda zasila więc także inwestorów krajowych, do których należą: Skarb Państwa, OFE, TFI oraz inwestorzy indywidualni².

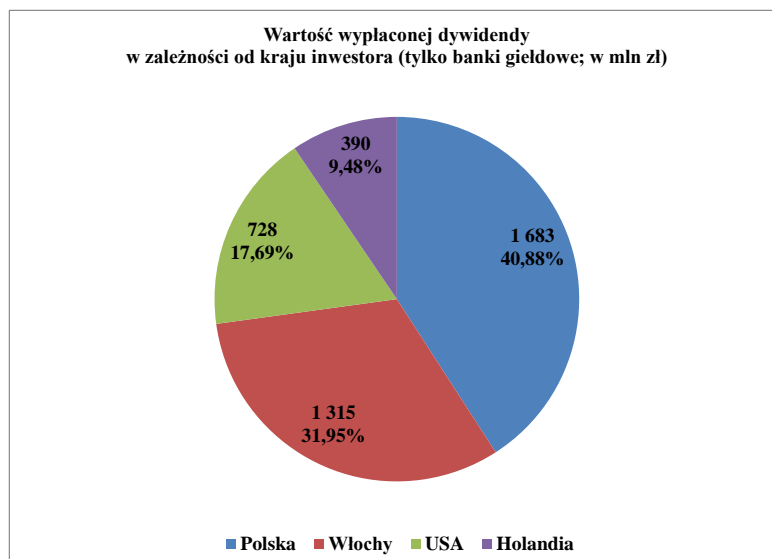
Uwzględniając ten fakt, można wskazać, że zyski banków zostały wypłacone inwestorom z poszczególnych krajów w następujący sposób:

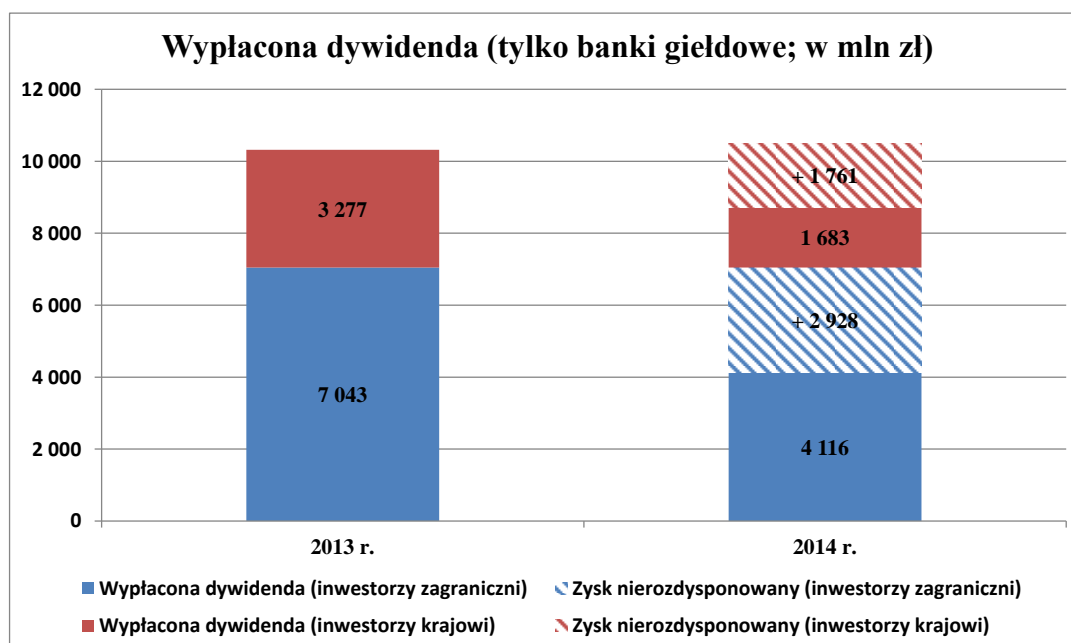
Zauważyć więc należy, że częściej zyskiem dzieliły się banki kontrolowane przez inwestorów zagranicznych, największa część dywidendy trafiła natomiast do inwestorów krajowych. Ponadto udział dywidendy dla inwestorów krajowych (2 045 mln zł, tj. 45,44% całości dywidendy za 2014 r.) jest procentowo wyższy niż rok wcześniej (3 288 mln zł, tj. 43,97% całości dywidendy za 2013 r.) pomimo spadku wielkości dywidendy.

Poniższe wykresy prezentują podział zysków banków w bankach giełdowych:

² Szczegółowe dane dotyczące akcjonariatu poszczególnych banków dostępne są na ich stronach internetowych.

Do inwestorów krajowych trafiło 40,9% zysku banków giełdowych, co było wynikiem niższym niż w roku poprzednim, kiedy uzyskali oni 43,8%. Spowodowane to było działaniami banków, które nie rozdysponowały zysku za 2014 r. Zakładając, że całość tych środków zostanie wypłacona, wielkość dywidendy zwiększy się o 3 459 mln zł, z czego na banki giełdowe przypadają będzie 2 928 mln zł – w takim przypadku do krajowych inwestorów giełdowych trafi dodatkowo 1 761 mln zł. Wartość wypłaconej dywidendy banków giełdowych dla inwestorów krajowych wzrosłaby do 3 444 mln zł, co stanowiłoby 48,9% wypracowanego zysku. Byłaby to kwota nieznacznie wyższa niż w roku poprzednim.

Z danych przekazanych przez banki wynika, że poziom adekwatności kapitałowej banków komercyjnych jest nadal zadowalający. Banki komercyjne na koniec czerwca posiadały współczynnik kapitału podstawowego Tier I na poziomie 13,93%, a łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 15,26%.